

LANDSCHAPSONTWIKKELINGSPLAN te HAREN

uitgangspunten landschap

In het Drentsche Aa gebied wordt een sterk vernatting nagestreefd, waarbij het accent ligt op het versterken van de natuur- en cultuurwaarden. Hier worden natuurwaarden ontwikkeld die zijn gekoppeld aan bepaalde vormen van een cultureel beheer (hooilanden, dotterbloemgraslanden, blauw-graslanden etc).

Op de Hondsrug ligt het accent op het versterken van fijnmazig mozaïekpatroon en het weer zichtbaar maken van nog latent aanwezige historische structuren als de escomplexen.

In de Hunzelaagte wordt een functiecombinatie tussen natuurontwikkeling en waterberging voorgestaan.

In de overgangszone van Drentsche Aa naar Hondsrug ligt het accent op het wegnemen van de aanwezige ruimtelijke, functionele en ecologische barrières en op het versterken van de landgoederengordel.

In de overgangszone van Hondsrug naar Hunzelaagte ligt het accent op het versterken van de oorspronkelijke fijnmazige structuur van houtwallen en singels zowel haaks op als parallel aan de Hondsrug.

Landschapsontwikkelingsplan

Direct aanleiding voor het maken van het landschapsontwikkelingsplan is de vraag naar extra woningen, voortvloeiend uit de Regio-visie Assen-Groningen. De ontwikkeling van circa 2400 woningen in een gemeente die slechts 7800 woningen telt is een hele opgave. Binnen de gemeente Haren is er zorg of het landschap een dergelijke ontwikkeling wel aan kan. Wat betekent dit voor de kwaliteit van het landschap? Niet alleen voor de kwaliteit van het landschap als agrarisch productiegebied, maar ook voor de kwaliteit van het landschap als uitloopgebied voor de inwoners van de dorpskernen en stad, als leefgebied voor plant en dier, als cultuur-historisch erfgoed etc. De gemeente streeft naar de ontwikkeling van een gezond en veelzijdig landschap. Dat wil zeggen een landschap dat economisch, ecologisch en esthetisch duurzaam kan functioneren.

De centrale opgave is aan te geven hoe de ontwikkelingen in het gebied zodanig kunnen worden geregisseerd dat bestaande kwaliteiten behouden blijven, knelpunten tot een oplossing worden gebracht en nieuwe kwaliteiten worden toegevoegd.

De directe aanleiding voor het maken van het landschapsontwikkelingsplan is weliswaar de vraag naar extra woningen, maar de werkelijke opgave is breder. Gevraagd wordt een integraal ruimtelijk beleid voor de gemeente voor de komende 25 jaar op te stellen. Daarvan zijn de opgaven op het gebied van waterhuishouding, verkeer en vervoer, woningbouw en het oplossen van een aantal knelpunten beoordeeld. Haren vergt een landschappelijke benadering. De draagkracht van het landschap moet leidend zijn voor de inpassing van nieuwe ontwikkelingen.

Het landschapsontwikkelingsplan gaat uit van de dynamiek van het landschap (=bebouwde kom + buitengebied). Dit levert geen eindbeeld, maar een visie op de ontwikkelingsrichting van Haren. Het plan is opgesteld in een participatief proces met de bewoners van Haren. Daartoe zijn 5 avonden belegd om met de bewoners van gedachten te wisselen over de toekomst van het landschap van Haren. Dit waren geen inspraak-avonden, maar samenspraak bijeenkomsten. Planteam en bewoners gingen samen op zoek naar die onderscheidende ruimtelijke kenmerken die het landschap van Haren zo bijzonder maken, en naar mogelijkheden om die kenmerken te behouden en verder te ontwikkelen.

Het ontwikkelen van de woningbouw moet tevens bijdragen aan het realiseren van de overige, niet rode doelstellingen. De opgave is immers niet alleen om woningen te realiseren, naast woningen moet ook de woonomgeving worden ontwikkeld. Uitgangspunt is dat het ontwikkelen van woningen verbonden moet zijn aan het investeren in het landschap. Een deel van de opbrengsten moet worden aangewend om te komen tot een herstel, versterking dan wel vernieuwing van de landschappelijke structuren en van de kwaliteit en toegankelijkheid van het openbaar gebied. De diversiteit in het landschap moet verder tot ontwikkeling worden gebracht. Deze vertegenwoordigt een grote rijkdom en is van essentieel belang voor de eigen identiteit van dit gebied. Door wonen en werken, natuurontwikkeling, waterberging en recreatie met elkaar te koppelen kunnen nieuwe waardevolle gebieden ontstaan.

Vijf uitvoeringsstrategieën voor deelgebieden

Bij het ontwikkelen van het nieuwe wonen op de Hondsrug zijn vijf verschillende gebieden onderscheiden, die ieder hun eigen strategie vergen:

- 1, Het tussengebied, middels een transformatie van instituten en gebouwencomplexen
- 2 De kern Haren, middels het benutten van de inbreidingslocaties en het repareren van de randen
- 3 Tussen Haren, Onnen en Glimmen, alsmede rond Noordlaren, door uitbreiding van de "netkous"
- 4 De overgang Hondsrug-stroomdallandschap door het ontwikkelen van nieuwe "buitengoeders".
- 5 De overgang Hondsrug-Hunzelaagte door het ontwikkelen van woningen in de overgangszone

projectgegevens

landschapsontwikkelingsplan te haren

i.s.m. : Enno Zuidema stedenbouw
Bosch Slabbers Landschaps-architecten

team : R. Hendriks, E. de Leeuw,
C.M. Verkuil, J.H. Ottes

opdrachtgever : gemeente Haren

jaar : 2003

